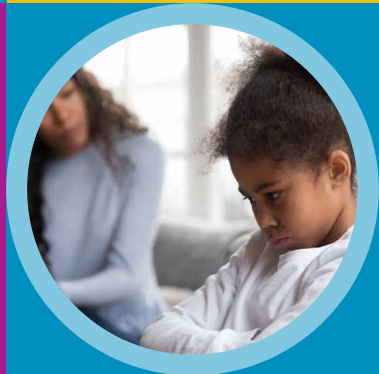

Scheiden, wat nu?

0

Scheiden, wat nu?

Inhoudsopgave

- 1 Onze relatie loopt niet soepel
- 2 Communicatie & hulp bij scheiden
- 3 Scheiden met kinderen
- 4 Ik... en mijn gescheiden ouders (5 - 12 jaar)
- 5 Praatpapier (5 - 12 jaar)
- 6 Ik... en mijn gescheiden ouders (12 - 23 jaar)
- 7 Steun van de omgeving
- 8 Route en kosten
- 9 Het financiële plaatje
- 10 Scheiden en wonen

1

Scheiden, wat nu?

Onze relatie loopt niet soepel

Ongeveer 70% van de Nederlanders heeft weleens relatieproblemen. Als je wat langer samen bent, komen de verschillen tussen jou en je partner sterker naar voren. Door een druk leven kun je uit elkaar groeien. Grote veranderingen ('life-events') kunnen de relatie onder druk zetten. Zoals kinderen krijgen, verhuizen, financiële problemen, ziekte of overlijden van een naaste. Als jullie je verwachtingen niet meer uitspreken en er geen ruimte is om naar elkaar toe te groeien, kunnen relatieproblemen ontstaan.

Uit balans

Een relatie bestaat uit twee individuele personen. De combinatie van jou en je partner vormt een basis in jullie bestaan. Samenleven betekent ook: samen aan je relatie werken. Met het vertrouwen dat de basis van je relatie stevig genoeg blijft om moeilijkheden te overwinnen. Dat is niet altijd makkelijk. In iedere relatie spelen dingen die deze basis, soms ongemerkt, veranderen en de relatie (tijdelijk) uit balans brengen.

**‘We zijn
uit elkaar
gegroeid’**

**Vallen
en
opstaan**

Samen praten

Probeer op zulke veranderingen te letten. Maar vooral: praat erover met je partner. Als de veranderingen gewoon worden, is het soms moeilijk om de gevolgen terug te draaien. Veel mensen die uit elkaar gaan, zeggen dat ze uit elkaar gegroeid zijn.*

Verbeter je relatie

In een goede relatie kunnen partners zichzelf zijn en voelen ze zich verbonden met elkaar. De weg naar een goede relatie gaat met vallen en opstaan. Een relatiecrisis is niet makkelijk, maar het kan ook een kans zijn om jezelf én jullie relatie te versterken. Zeker als je er hulp bij vraagt. Wat zijn de mogelijkheden?

Tip

Relatiegesprekken (samen of alleen)

Twijfel je of je verder wilt met je relatie, is het saai geworden tussen jullie, wil je graag bepaalde patronen of moeilijkheden aanpakken? Mogelijk kunnen relatiegesprekken helpen. Dat kan alleen of met je partner. Je kunt dan praten met een maatschappelijk werker van Welzijn Capelle. Deze luistert zonder oordeel en helpt dingen op een rij te zetten of oplossingen te zoeken.

Tip

Vragen over scheiden of relatieproblemen?

Voor vragen over financiën, juridische zaken, opvoeding of emotionele ondersteuning kun je terecht bij Welzijn Capelle. Vóór, tijdens of na het beëindigen van een relatie. Er is ook een scheidingssprekkuur. Zie Welzijn Capelle, www.welzijncapelle.nu/echtscheiding, voor locatie en tijden.

** Naar Aleide Hendrikse-Voogt, Stoppen als partners, doorgaan als ouders.*

Ondersteuning

Wil je hulp? Neem contact op met Welzijn Capelle via **010 - 707 49 00** (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur) of www.welzijncapelle.nu/contact.

2

Scheiden, wat nu?

Communicatie & hulp bij scheiden

Denk je aan scheiden? Of zijn jullie al uit elkaar? Hier vind je tips die helpen bij het gesprek met je (ex-)partner. Over alles rondom scheiden.

Hoe vertel ik het mijn partner?

Misschien vind je het moeilijk om je partner te vertellen dat je weleens aan scheiden denkt. Of dat je echt uit elkaar wilt. Bespreek het eerst met een goede vriend(in). Dat kan helpen om dingen op een rijtje te zetten.

Tip

Vertel je partner over je twijfels. Praat over wat jijzelf voelt, niet over wat hij of zij 'verkeerd' heeft gedaan. Bedenk dat je partner misschien aan dit idee moet wennen.

Wees duidelijk

Laat elkaar weten wat je denkt en voelt. Al is de waarheid niet leuk, het helpt de ander.

Tip

Weet je zeker dat je wilt scheiden? Vertel het zo snel mogelijk. Geef je partner de tijd om te accepteren dat de scheiding definitief is.

Afspraken

Vinden jullie het lastig om naar elkaar te luisteren? Misschien helpt het om daarover afspraken te maken.

Tip

Je krijgt allebei vijf minuten om te zeggen wat je denkt en voelt. Eerst praat de één; de ander luistert. Vervolgens vat de luisteraar kort samen wat de spreker zei, en mag reageren. De ander luistert alleen. Daarna draai je de rollen om.

Verschil communicatie mannen/vrouwen

Mannen en vrouwen communiceren vaak verschillend. Dat maakt het soms lastig om elkaar goed te begrijpen. Vrouwen praten wat vaker over emoties, mannen wat meer over feiten.

Maak tijd voor een gesprek. Vertel kort wat je wilt zeggen, leg daarna uit. Geef voorbeelden. Niet 'Je luistert nooit naar mij', maar 'Gisteren luisterde je niet toen ik vertelde'. Zeg wat je nodig hebt.

Vrouwen willen vaak graag helpen. Maar dat betekent niet dat zij vindt dat je het zelf niet kunt. Als je (ex-)vrouw het heeft over 'nooit' en 'altijd', of je begrijpt niet wat ze bedoelt, vraag dan naar voorbeelden. Probeer alleen te luisteren. Je hoeft het op dit moment niet op te lossen.

Welke hulp is er?

Kom je er zelf niet uit, dan hebben Welzijn Capelle en het Centrum voor Jeugd en Gezin mogelijkheden voor ondersteuning.

Relatiegesprekken

Wil je bepaalde moeilijkheden aanpakken? Dat kan in relatiegesprekken, met of zonder partner. Een maatschappelijk werker helpt om zaken op een rij te krijgen.

Break-up-gesprekken

Hoe vertel je je partner dat je wilt stoppen met jullie relatie?
In break-up-gesprekken kun je dit oefenen.

Adviesgesprekken

Voor praktische informatie, of om samen een stappenplan te maken.

Vragen over scheiden of relatieproblemen?

Voor vragen over financiën, juridische zaken, opvoeding of emotionele ondersteuning kun je terecht bij Welzijn Capelle. Vóór, tijdens of na het beëindigen van een relatie. Er is ook een scheidingssprekuur. Zie Welzijn Capelle (www.welzijncapelle.nl/echtscheiding) of CJG (www.cjgcapelle.nl/wijgaanuitelkaar).

Zo nodig kun je doorverwezen worden naar de Sociaal Raadsvrouw voor advies over sociale zekerheid, financiën en wonen, en andere juridische vragen.

Ondersteuning

Wil je hulp? Neem contact op met Welzijn Capelle, **010 - 707 49 00** (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur), www.welzijncapelle.nl/contact, of met het CJG, www.cjgcapelle.nl, **010 - 24 23 200**.

3

Scheiden, wat nu?

Scheiden met kinderen

Ga je scheiden of ben je gescheiden, en heb je kinderen? In deze flyer staat informatie over hoe je het de kinderen vertelt en over het ouderschapsplan. Hierin staan jullie afspraken over zorg en opvoeding.

Een scheiding geeft veel veranderingen voor kinderen. Vaak betekent dit ook verhuizen naar een andere buurt en afscheid nemen van vriendjes en vriendinnetjes. Geef je kind de ruimte om te wennen aan de nieuwe situatie.

Tip

Vertel de leerkracht van je kind(eren) over de scheiding.
Deze kan je kind dan beter begeleiden.

Hoe vertel ik het?

Spreek als ouders af wat jullie de kinderen vertellen. Wees eerlijk; zo voelen ze dat ze alles kunnen vragen en vertel het samen aan de kinderen. Vraag naar hun mening. Als je kinderen niet meteen reageren, laat dan weten dat je er altijd over wilt praten.

Tip

Weet je echt niet hoe je het kunt vertellen? Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en Welzijn Capelle kunnen tips geven over wat belangrijk is in dit gesprek.

Hoe reageren kinderen?

Mogelijke reacties op een scheiding zijn angst, onzekerheid, verdriet of boosheid. Laat merken dat je dit snapt. Zorg dat je kind iemand heeft om mee te praten. Dat doet hij/zij nu misschien minder met jou, uit angst dat je boos of verdrietig wordt.

Dit helpt kinderen

Werk samen als ouders

Maak duidelijke afspraken over zorg- en opvoedtaken. Door emoties is overleggen soms lastig. Zie jezelf en de andere ouder als collega's in het ouderschap, dat maakt samenwerken makkelijker.

Blijf neutraal

Voorkom ruzies waar de kinderen bij zijn. Zeg niets vervelends over elkaar, hoe boos of verdrietig je ook bent. Zoek een 'volwassen' uitlaatklep voor deze emoties.

Ouderschapsplan

Zijn je kinderen jonger dan 18 jaar? Dan moeten jullie een ouderschapsplan maken, met alle afspraken over opvoeding en zorg. Alle getrouwde, geregistreerde en samenwonende ouders met gezamenlijk gezag zijn verplicht een ouderschapsplan te maken. Kijk op www.echtscheiding-wijzer.nl voor een ouderschapsplan.

Ouderlijk gezag

Je hebt ouderlijk gezag als je kind is geboren tijdens jullie huwelijk of geregistreerd partnerschap. Ook als je kind voor het huwelijk geboren is en je hem of haar hebt erkend, hebben jullie beide gezamenlijk gezag door het huwelijk. Ook na een scheiding blijf je beide gezag houden. Wil je dat niet? Dan kan de rechter één ouder het gezag geven. Heb je meer dan één kind, dan bepaalt de rechter per kind welke ouder het gezag krijgt. De andere ouder mag zijn of haar kind blijven zien ('recht op omgang'). Deze omgangsregeling komt in het ouderschapsplan.

Niet getrouwd, wel kinderen

Willen jullie afspraken maken over de kinderen en zijn jullie niet getrouwd? Op www.eindesamenwonen.nl staat alle informatie die je nodig hebt.

Jeugd- en gezinscoach

Vragen of zorgen over je kind? De jeugd- en gezinscoaches van het CJG (www.cjgcapelle.nl/jeugdhulp) kunnen ondersteunen.

Ouderschap Blijft

Bij Ouderschap Blijft (www.cjgcapelle.nl/gescheiden-ouders) zoeken jullie met een ouderschapsbemiddelaar naar de beste manier om jullie kind(eren) op te voeden in de nieuwe situatie.

Ondersteuning

Wil je hulp? Kom langs bij het scheidingssprekuur, zie www.welzijncapelle.nu voor locatie en tijden of neem contact op met Welzijn Capelle, www.welzijncapelle.nu/contact, 010 - 707 49 00 (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur) of het CJG, www.cjgcapelle.nl/contact, 010 - 24 23 200.

4

Scheiden, wat nu?

Ik... en mijn gescheiden ouders

(5 - 12 jaar)

Als papa en mama uit elkaar gaan of gescheiden zijn, staat je leven op zijn kop. Alles is anders dan daarvoor. Wat gebeurt er met jou? En wie kan je helpen?

Als je ouders gaan scheiden, gaat meestal óf je vader óf je moeder ergens anders wonen. En jij gaat bij een van de twee wonen. Of om de beurt bij allebei. Misschien voelt het of je moet kiezen tussen je ouders. Niet dus!

Bij wie wonen?

Als je ouders gaan scheiden, moeten zij afspreken bij wie je gaat wonen en hoe vaak je hen ziet. Dat heet een 'omgangsregeling'. Als het je ouders niet lukt om alles goed voor jou te regelen, zegt de rechter bij wie je gaat wonen en hoe vaak je jouw andere ouder ziet. Je mag natuurlijk wél zeggen hoe jij het graag wilt! Als je 12 jaar of ouder bent, moet de rechter dit zelfs aan jou vragen.

Wat kun je doen?

- Vertel je vader en moeder dat je wilt meepraten over wat er gebeurt.
- Praat over jouw gevoelens met iemand die je vertrouwt (bijvoorbeeld je juf of opa).
- Maken je ouders ruzie? Dat hoeft jij niet op te lossen.
- Jij hoeft niet voor je ouders te zorgen.
- Doe leuke dingen die je blij maken!

Tip

Vul het Praatpapier in en praat er met je vader en moeder over.

**Bel, chat,
mail of
ga langs**

**Ook voor
'gewone'
vragen**

Met wie kan ik praten?

Wil je graag met iemand over de scheiding praten, maar weet je niet met wie?
Vraag het bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (www.cjgcapelle.nl).

Zit je in groep 4 - 8 en wil je praten met andere kinderen van gescheiden ouders,
geef je dan op voor de KIES-groep (Kinderen in EchtscheidingSituatie,
www.cjgcapelle.nl/kinderen-in-echtscheiding-situatie-groep).

Liever met iemand bellen of chatten over je vragen of problemen? Dat kan met
de vrijwilligers van www.kindertelefoon.nl, **0800 - 0432**. Er wordt niets doorverteld
aan je ouders!

Tip

Handige websites

Op het forum van www.villapinedo.nl kun je jouw ervaringen delen en
vragen stellen. Ben je 10 jaar of ouder? Dan kun je een online buddy krijgen
om mee te chatten.

?

Vragen over wetten en regels?

Mail of ga langs bij de Kinder- en jongerenrechtswinkel (www.kjrw.eu).
Of ga naar www.ouders-uit-elkaar.nl. Dat kan ook voor 'gewone' vragen.

!

Loopt het uit de hand?

Krijg je thuis klappen, of schreeuwen je vader en moeder veel tegen jou
of tegen elkaar? Bel gratis **0800 - 2000** of ga naar www.veiligthuis.nl.
Zij weten waar je hulp kunt krijgen.

Ondersteuning

Wil je hulp? Neem dan contact op met het Centrum voor Jeugd en Gezin
010 - 24 23 200 of www.cjgcapelle.nl/contact.

5

Scheiden, wat nu?

Praatpapier

(5 - 12 jaar)

Hoe voel je je?

Kleur de sterren

niet leuk = 1 ster - heel erg leuk = 5 sterren

Op school

Gespeeld met een vriendje/vriendinnetje

Gesport

Samen gegeten

Buiten gespeeld

_____ (vul zelf iets in)

_____ (vul zelf iets in)

Wat past het beste bij vandaag?

- ☐ leuke dag
- ☐ gewone dag
- ☐ saaie dag
- ☐ stomme dag

**Vertel
hoe je
je voelt**

**Kletsen
met papa
& mama**

Wat vond je leuk vandaag?

Heb je zin in morgen?

- ☐ ja
☐ een beetje
☐ nee

Spelletje om met papa of mama te doen

1. Pak een dobbelsteen.
2. Gooi om de beurt en tel de stippen.
3. Maak allebei de zin af.

☐	Ik voelde me vandaag ____ omdat ____
☐	Ik weet zeker dat _____
☐	Ik heb zo'n zin in _____
☐	Ik vind het stom dat _____
☐	Ik ben zo blij met _____
☐	Morgen ga ik echt _____

Vind je het leuk om elke dag vragen in te vullen en er met papa en mama over te kletsen?
Dan is het boek Slaapklets van Michal Janssen misschien iets voor jou.

6

Scheiden, wat nu?

Ik... en mijn gescheiden ouders

(12 - 23 jaar)

Als je ouders uit elkaar gaan of gescheiden zijn, staat je leven op zijn kop. Het is belangrijk om daar over te praten, met je ouders of vrienden. Wat gebeurt er met jou? En wie kan je helpen?

Als je ouders gaan scheiden, gaat een van hen verhuizen. En meestal ga jij dan bij een van de twee wonen. Of om de beurt bij allebei. Misschien denk je dat je moet kiezen tussen je ouders. Maar dat hoeft zeker niet!

Bij wie wonen?

Als ouders gaan scheiden, moeten zij afspraken maken over de opvoeding en zorg van hun kinderen: een omgangsregeling. Als dat niet lukt, beslist de rechter bij wie je gaat wonen en hoe vaak je jouw andere ouder ziet. Ben je 12 jaar of ouder, dan mag je natuurlijk meebeslissen.

Handige websites

Op www.villapinedo.nl kun je ervaringen uitwisselen en vragen stellen. Je kunt ook chatten met een buddy die ook gescheiden ouders heeft.

De website www.jongincapelle.nl is een platform voor jongeren in Capelle, met een forum en een speciaal onderdeel over scheiden.

Voor jongeren én ouders staat er op www.ouders-uit-elkaar.nl uitleg en advies.

**Bel, chat,
mail of
ga langs**

**Ook voor
'gewone'
vragen**

Met een professional praten?

Ben je 18 jaar of jonger, dan is er het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG, www.cjgcapelle.nl). Als je wilt praten over de scheiding en wat dit voor jou betekent dan kan een jeugd- en gezinscoach je helpen. Zij kunnen ook meedenken wat fijn is in jouw situatie.

Wil je liever praten als je met iets zit? Bel of chat met de vrijwilligers van de Kindertelefoon (www.kindertelefoon.nl, **0800 - 0432**). Er wordt niets doorverteld aan ouders. Voor kinderen en jongeren tot en met 18 jaar.

Jongerencoach

Je kunt ook altijd met een jongerencoach van Welzijn Capelle praten. Die kan je helpen bij:

- Omgaan met de verschillen tussen thuis, school en vrienden
- Ontdekken waar jij goed in bent
- Voor jezelf leren opkomen (bijvoorbeeld met een weerbaarheidstraining)
- Of gewoon kletsen over wat belangrijk is voor jou!

Vragen over wetten en regels?

Ga naar de Rechtswinkel voor jongeren en kinderen (www.kjrw.eu). Of naar Ouders uit elkaar (www.ouders-uit-elkaar.nl). Er is ook een scheidingssprekuur. Op www.welzijncapelle.nu/echtscheiding staat waar en wanneer dit is. Het is ook voor 'gewone' vragen.

Loopt het uit de hand?

Zijn je ouders agressief tegen jou of tegen elkaar? Bel gratis **0800 - 2000** of ga naar www.veilighuis.nl. Zij weten waar je hulp kunt krijgen.

Ondersteuning

Wil je praten of heb je hulp nodig? Neem contact op met het CJG (www.cjgcapelle.nl/contact), **010 - 24 23 200**, of met Welzijn Capelle (www.welzijncapelle.nu/contact), **010 - 707 49 00** (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur).

7

Scheiden, wat nu?

Steun van de omgeving

Ben je gescheiden of ga je scheiden? In zo'n periode is het extra belangrijk om steun te vragen. Voor jezelf, en als je kinderen hebt, ook voor hen. Of misschien gaat je zus, zoon, buurvrouw of vriend scheiden. En wil je helpen, maar weet je niet goed hoe. In deze flyer staan tips.

Ontspanning

Een scheiding vraagt veel energie. Zorg goed voor jezelf. Eet gezond, slaap voldoende en zorg voor positieve energie door (alleen of met je kind) iets leuks te doen. Zoek voor jezelf en je kind afleiding bij mensen en activiteiten waarbij jullie je fijn voelen. Je kunt ook beter voor je kind zorgen als je beter in je vel zit. Voor leuke activiteiten in de buurt, kijk eens op:

www.watisertedoenincapelle.nl

www.cappedoet.nl

www.welzijncapelle.nu

Tips voor positieve energie

1

Vertel het je omgeving

Vertel de mensen om je heen dat je gaat scheiden. Het helpt jou (en je kinderen) als collega's, school, sportclub en ouders van vriendjes het weten. Wanneer jij of je kind verdrietig zijn of jullie je anders gedragen, begrijpen mensen dat en kunnen jullie er makkelijker over praten.

2

Praten geeft steun

Praat erover met mensen die je vertrouwt. Vraag wel of ze neutraal willen

Steun geven bij een scheiding

Iemand die gaat scheiden of net gescheiden is, kan wel wat extra steun uit de omgeving gebruiken. Hoe doe je dat op een positieve manier?

1

Luister zonder oordeel

Vertellen vrienden dat ze gaan scheiden, maak dan tijd om te praten. Luisteren naar hun verhaal is het belangrijkste. Doe geen uitspraken als 'Dat werd tijd' of 'Scheiden is de fout van je leven'. Grote kans dat je ze daarmee pijn doet.

2

Geef geen ongevraagd advies

Hoe moeilijk ook, slik je adviezen in. Mensen die gaan scheiden, hebben daar lang over nagedacht. Voor hen is het de juiste beslissing. Speel dus geen advocaat of mediator, maar vertel dat er professionals zijn die advies kunnen geven.

3

Hou het positief

Als mensen horen over de problemen van anderen, willen ze vaak hun eigen (negatieve) ervaringen kwijt. Maar vertel je gescheiden vriend(in) niet jouw eigen vreselijke scheidingsverhalen. Dat geeft hem of haar alleen maar een vervelend gevoel. Bovendien: Iedere scheiding is anders.

4

Jouw steun telt

Als er kinderen zijn, is een scheiding nog pijnlijker. Als de kinderen van jouw vriend(in) of familielid bij de ex-partner zijn, help je vriend of vriendin dan met het verdriet. Ga samen wandelen, kijk een film of doe iets anders leuks.

5

Kwaadspreken

Zeg nooit iets negatiefs over de ex-partner van je vriend(in) of familielid: als het ooit weer goed komt, maakt kwaadspreken jullie vriendschap misschien wel kapot. Ga ook niet met je vinger wijzen als jouw vriend(in) iets heeft gedaan wat de scheiding heeft veroorzaakt. Praat niet over schuld, maar leef mee.

Ondersteuning

Hulp vragen voor jezelf of voor iemand die gaat scheiden? Neem contact op met Welzijn Capelle (www.welzijncapelle.nl/contact) 010 - 707 49 00 (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur) of CJG (www.cjgcapelle.nl/contact), 010 - 24 23 200.

8

Scheiden, wat nu?

Route en kosten

Als je je relatie wilt beëindigen, maakt het dan uit of je getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt? Moet je scheiden, of kan het anders? En op welke kosten moet je rekenen?

Bij een echtscheiding ontbindt de rechter het huwelijk. Dat gaat zo:

- 1 **Je advocaat vraagt de scheiding aan bij de rechtbank.**
- 2 **Er vindt een zitting plaats.**
- 3 **De rechter geeft een echtscheidingsbeschikking aan beide partners.**

De echtscheiding is definitief wanneer de beschikking ingeschreven is bij de burgerlijke stand (dit moet je binnen zes maanden regelen, anders blijf je getrouwd!). Als jullie willen dat de scheiding sneller verloopt, kunnen jullie een 'akte van berusting' tekenen.

Getrouwd of geregistreerd partnerschap

Bij een huwelijk kun je kiezen voor echtscheiding of scheiden van tafel en bed. Zijn jullie geregistreerde partners? Dan kun je alleen scheiden. Als jij en je partner geen minderjarige kinderen hebben en jullie willen allebei scheiden, kan dat via een notaris of advocaat. Hebben jullie jonge kinderen of zijn jullie het niet eens, dan moet je naar de rechter.

Scheiding van tafel en bed

Als je niet meer samen verder wilt, maar bijvoorbeeld om religieuze redenen niet wilt echtscheiden, kun je scheiden van tafel en bed. Dat gaat hetzelfde als echtscheiden. Je blijft getrouwd, maar de (beperkte) gemeenschap van goederen wordt beëindigd. Je kunt niet hertrouwen. Wil je dit wel, dan moet je naar de rechter.

Voorlopige voorziening

Voor zaken die niet kunnen wachten tot de scheiding officieel is, kan je advocaat bij de rechter een 'voorlopige voorziening' (tijdelijke maatregel) vragen. Bijvoorbeeld over wie er in het huis blijft wonen, of over de alimentatie. Als jullie de voorlopige voorziening niet meer veranderen, wordt hij definitief.

Echtscheidingsverzoek: meerzijdig of eenzijdig

Als jullie allebei willen scheiden, kan je advocaat een 'meerzijdig echtscheidingsverzoek' indienen bij de rechtbank. Wil je partner niet scheiden? De advocaat dient dan een 'eenzijdig verzoek tot echtscheiding' in bij de rechtbank.

Welke kosten?

Behalve kosten voor een advocaat en de rechtbank (griffierecht), heb je soms ook kosten voor de notaris, accountant of therapeut. Bij een scheiding is altijd een advocaat nodig. Alleen als je een geregistreerd partnerschap hebt én geen (minderjarige) kinderen, hoeven jullie geen advocaat te nemen.

1

Scheidingsbemiddeling (mediation)

Vaak kiezen mensen die gaan scheiden voor scheidingsbemiddeling. Een onafhankelijke bemiddelaar (mediator) helpt ze om goede afspraken te maken. Dit is veel goedkoper dan een advocaat.

2

Advocaat

Bij een scheiding is vooral de advocaat duur. Het uurtarief van een advocaat is ongeveer €150,00 soms meer. Gebruik de advocaat daarom alleen als het écht nodig is. Nemen jullie dezelfde advocaat, dan kun je de kosten delen. Scheidingsbemiddeling is altijd goedkoper.

3

Gedeeltelijke vergoeding kosten?

Soms kun je een vergoeding krijgen ('toevoeging') voor de kosten van een mediator of advocaat. Je moet altijd een eigen bijdrage betalen. Hoeveel hangt af van je inkomen en vermogen. Voor meer informatie, neem contact op met www.juridischloket.nl.

Meer informatie

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord

Ondersteuning

Wil je hulp? Neem contact op met Welzijn Capelle via **010 - 707 49 00** (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur) of www.welzijncapelle.nu/contact.

9

Scheiden, wat nu?

Het financiële plaatje

Als je gaat scheiden, is het belangrijk om op een rijtje te zetten wat je bezittingen zijn en of je genoeg geld hebt om zelfstandig te leven. In deze flyer vind je informatie over de financiën, zoals (kinder)alimentatie, belastingen en bijstand.

Na de scheiding krijgen jullie beiden 50% van de gezamenlijke bezittingen. Dat geldt voor een huwelijk én voor geregistreerd partnerschap. Hoe is dat bepaald?

(Beperkte) gemeenschap van goederen of huwelijkse voorwaarden?

Ben je vóór 1 januari 2018 getrouwd? Dan ben je (behalve als jullie andere afspraken hebben gemaakt bij de notaris) in gemeenschap van goederen getrouwd: bezittingen en schulden zijn van jullie samen.

Sinds 1 januari 2018 geldt een nieuwe wet. Voor huwelijken vanaf die datum geldt automatisch beperkte gemeenschap van goederen.

Dit betekent het volgende:

- Individuele bezittingen en -schulden van vóór het huwelijk blijven individueel. Bijvoorbeeld huis, hypotheek of auto (let op: is vóór het huwelijk niet goed vastgelegd welke bezittingen en schulden van wie zijn, dan zijn ze misschien toch van jullie samen).
- Alles wat voor het huwelijk van jullie samen was, blijft van jullie samen.
- Nieuwe bezittingen en schulden tijdens het huwelijk zijn van jullie allebei.
- Een erfenis of schenking is van de persoon die het krijgt.

Ben je op huwelijkse voorwaarden getrouwd? Dan hangt de verdeling af van jullie afspraken bij de notaris.

Financieel zelfstandig

Heb je na de scheiding niet voldoende geld om van te leven? Dan moet je ex-partner alimentatie betalen. Zorg je voor jullie kind? Dan krijg je tot hij of zij 21 jaar is ook kinderalimentatie.

Kinderalimentatie

U kunt samen een afspraak maken over de hoogte van de kinderalimentatie. De rechter beoordeelt het bedrag. Is het bedrag te laag, dan stelt hij een ander bedrag vast. Als het niet lukt om samen afspraken te maken, stelt de rechter het bedrag vast. De gemaakte afspraken komen in het ouderschapsplan te staan.

Alimentatieplicht ex-partner

De ex-partner moet volgens de wet alimentatie betalen. De hoogte en wie het betaalt, hangt af van jullie inkomens. Hoe lang je alimentatie krijgt, hangt ervan af hoe lang jullie getrouwd waren.

- Na een huwelijk met kinderen: maximaal 12 jaar
- Langer dan 5 jaar getrouwd, geen kinderen: maximaal 12 jaar
- Korter dan 5 jaar getrouwd, geen kinderen: zoveel jaar als jullie huwelijk duurde.

Partneralimentatie na geregistreerd partnerschap

Hoe dit geregeld is, hangt ervan af of jullie minderjarige kinderen hebben. **Geen minderjarige kinderen?** Laat dan een overeenkomst opstellen door een notaris, mediator of advocaat. **Minderjarige kinderen, of kom je er samen niet uit?** Ga dan met hulp van een advocaat naar de rechtbank. De rechter bepaalt wie alimentatie krijgt en hoeveel.

Bijstandsuitkering

Heb je na de scheiding geen of onvoldoende inkomen en verdient je ex-partner niet genoeg om alimentatie te betalen? Dan kun je een bijstandsuitkering aanvragen via www.werk.nl.

Belasting en toeslagen

Na de scheiding zijn jullie niet langer fiscaal partners voor de Belastingdienst. Ook verandert je recht op toeslagen. Je kunt zelf toeslagen aanvragen als het verzoek tot echtscheiding binnen is bij de Rechtbank en jullie niet meer op hetzelfde adres wonen. De Belastingdienst helpt je graag met vragen (**0800 - 0543**).

Meer informatie

- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/kinderalimentatie
- www.lbio.nl
- www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord
- www.juridischloket.nl/echtscheiding

Ondersteuning

Wil je hulp of heb je advies nodig? Neem contact op met Welzijn Capelle via **010 - 707 49 00** (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur) of www.welzijncapelle.nu/contact).

10

Scheiden, wat nu?

Scheiden en wonen

De meeste mensen gaan na een scheiding apart wonen. Wat moet je regelen bij een (gezamenlijk) huurcontract? Hoe zit het met een eigen woning? En hoe vind je nieuwe woonruimte?

Huurwoning

Of je in de woning kunt blijven wonen, hangt af van de huurovereenkomst:

Huurovereenkomst op beide namen

Staat de huurovereenkomst op beide namen en hebben jullie afgesproken dat jij in de woning blijft? Dan moet je ex-partner de huurovereenkomst opzeggen. Jullie moeten samen de verhuurder vragen om jou als enige huurder te accepteren. Dan staat de huurovereenkomst op jouw naam.

Op naam van ex-partner

Staat de huurovereenkomst op naam van je ex-partner, dan ben je door je huwelijk of geregistreerd partnerschap automatisch medehuurder geworden. Heb je met je ex-partner afgesproken dat jij in de woning blijft? Dan moet je ex-partner de huurovereenkomst opzeggen. Als medehuurder word je dan automatisch huurder, onder dezelfde voorwaarden. Je moet dit wel schriftelijk aan de verhuurder melden.

Op je eigen naam

Staat de huurovereenkomst op jouw naam en hebben jullie afgesproken dat jij in de woning blijft? Dan hoeft je niets te regelen. Je ex-partner verliest vanzelf zijn medehuurschap als hij of zij verhuist. Je ex-partner kan dit schriftelijk melden bij de verhuurder.

Koopwoning

Hebben jullie samen een huis gekocht, dan hebben jullie allebei evenveel recht om daar te wonen. Je beslist samen wie blijft.

Uitkopen of niet

De partner die in de woning blijft, koopt meestal de ander uit en is dan de enige eigenaar. Hij of zij moet de hypotheek kunnen betalen. Als een van jullie verhuist en de ander niet uitkoopt, dan is de eerste hoofdelijk aansprakelijk voor alle hypotheekkosten. Maak hier samen duidelijke afspraken over. Bijvoorbeeld dat degene die in het huis woont, meer betaalt.

Huis verkopen

Willen jullie niet meer in de woning wonen, dan verkoop je het huis. Daarna moeten jullie eerst de hypotheek afbetalen. Van wat overblijft, krijgen jullie elk de helft. Is er na de verkoop nog een schuld, dan zijn jullie daar allebei aansprakelijk voor. De bank kan jullie dus allebei vragen alles terug te betalen. De partner die betaalt, vraagt aan de ander een deel terug.

De rechter beslist

Kunnen jullie het niet eens worden? Dan beslist de rechter wie in de woning (huur of koop) mag blijven wonen.

Nieuwe woning

Onderstaande tips kunnen helpen bij het zoeken naar nieuwe woonruimte.

- Zoek je een nieuwe huurwoning in Capelle of Rotterdam? Heb je een minimum inkomen? Schrijf je dan zo snel mogelijk in op www.woonnetrijnmond.nl.
- Gaan jij en je kinderen verhuizen en zoek je een huurwoning? Misschien kom je in aanmerking voor een urgentieverklaring. Vraag die aan via het Wmo-loket (www.cjgcapelle.nl).
- Vraag vrienden en kennissen of zij (tijdelijke) woonruimte weten.
- Vraag de actuele Kamer- en woninglijst aan via Welzijn Capelle.

Meer informatie

- www.echtscheiding-wijzer.nl/eigen-huis.html
- www.echtscheiding-wijzer.nl/huurhuis.html

Ondersteuning

Wil je hulp of heb je advies nodig? Neem contact op met Welzijn Capelle via **010 - 707 49 00** (werkdagen van 9.00 - 16.00 uur) of www.welzijncapelle.nu/contact.